

می فرمایند حق المرتع هم می‌دهند و اگر دولت مالیات می‌کبرد پس مالک چرا حق المرتع می‌کبرد؟ عرص می‌کنم حق المرتع مر بوط مالیات نیست و این فرمایش که ایشان می‌فرمایند چیزی نیست که بذریفته شود والبته خودشان هم اگر قدری دقت بفرمایند تصدیق خواهد فرمود رئیس — آقای گروسی ۰

(اجازه)

حاج شیخ محمد حسن گروسی — در ماده اول که مذاکره می‌شد بعرض آقایان رساندم که این دهاتی که رعیت نشین است اغلب هایدی و مخصوصاً از اغفلات و باغات است و خانواده هایی که در آنجا سکنی دارند، هر کدام چند رأس ماده گاو و یا گوسفند نگهداری می‌کنند برای امرار معیشت شان حتی اغلب مبالغی هم مواجه نو کر و مزدور می‌دهند که بر وندر صحراء آنها را بچرانند و علوفه جمع مکنند که در زمستان آنها بدهند نه این که هایدی برای آنها تفصیل کنند بلکه برای زندگانی و امرار معیشت است اغلب نقاط ایران یعنی جاهایی که رعیت نشین است همین‌طور است باز عرض می‌کنم به برای هایدی بلکه برای امرار معاش است و مخصوصاً مثل ایلات که سالی دوازده ماه اغذیه و احشام خود را در صحراء می‌چرانند گله داری نیست بلی ایلات چون عایدی شان از همان اغذیه و احشام است وضع این مالیات نسبت آنها بجا و بورد است لیکن نسبت بقراء و قصبات که تمام هایدی شان از محصول زراعت و باغات است و چندان اهمیتی به نگاهداشتن گاو و گوسفند نمی‌دهند مگر برای زندگانی و امرار معیشت شان و هایدی از آنها نمی‌بند بلکه در سال مبالغی هم خرج مزدور و نو کر وغیره می‌دهند هیچ مورد ندارد این است که در ماده اول عرض کردم بالمره آنها باید مالیات بگیرند اقل بلی عدم معتبری، برای آنها مستثنی کنند که امرشان بگذرد و از مازاد گرفته شود و افلا مضاعف کند یعنی رأس گوسفند را ده رأس و ماده گاو را دو رأس فرار بدنه، چون یک رأس ماده گاو برای خانوار یکه نو کر دارد، زن دارد همان داری دارد، چند نفر هم کار گر دارد، خیلی کم است و انصاف نیست و باید یک مساعدتی درحق آنها بشود این است که بنده با جمی از آقایان دیگر بیشنهادی کردم این که مضاعف شود و از مازاد آن مالیات دریافت شود که تقدیم می‌کنم ۰

(بیشنهاد خود را تقدیم با آقای رئیس نمودند)

اقبال السلطان — اعتراض آقای حاج میرزا عبد‌الوهاب حق المرتع می‌دهند دیگر مالیات بدل داشت

دارم و آن این است که آقای حاجی زاده می‌خواستند در کلیه اور مملکت اظهار اراتی بگفتند بنده گفتم خارج از موضوع است این مطلب را اینجا نوشته اند باید اضافه شود دیگر ایرادی نیست (گفته شد — خیر)

صور تمجلس با این چهار فقره اصلاح تصویب شد لایعه مبجزی مطرح است

اقبال السلطان — کمیسیون قوانین مالیه ماده نهم لایعه مبجزی را تغییر داده و ماده را که فائم مقام آن ماده قرار داده تقدیم نموده است مقرر فرمایید فرائت شود تادر اطراف آن مذاکره شود ۰

رئیس — ماده نهم را که کمیسیون

قوانین مالیه تغییر داده بقراریست که فرائت می‌شود ۰

(آقای منتصر الملک بشرح

آن فرائت نمودند)

ماده نهم — حد معافیت از مالیات می‌شود

و بزماده برای یک خانواده یعنی رأس و دو گاو شیرده یک رأس و از مازاد آن مالیات مقرر در فقره دوم از ماده اول دریافت می‌شود ۰

رئیس — آقای حاج میرزا عبد‌الوهاب

(اجازه)

حاج میرزا عبد‌الوهاب — بنده در ضمن شوردر ماده اول هم عرض کردم این رعایتی که مالیات گاو و گوسفند آنها تعلق می‌کردد یک حق المرتع هم بار بار مدهند حالا یک مالیات هم اینجا بدهند بنده نمی‌فهم یعنی چه؟ این یک تحمل فوق العاده است که به آنها می‌شود این است که بنده عقیده دارم اینماده حذف شود یکنفر از نمایندگان — پس بعقیده شما باید تمام مالیاتها حذف شود

رئیس — آقای گروسی مخالف هستید؟

حاج شیخ محمد حسن گروسی — بلی

رئیس — آقای رفت‌الدوله

(اجازه)

Riftat‌al-dawla — مطلبی را که آقای حاج میرزا عبد‌الوهاب فرمودند توانستم درست بفهم آیا مخصوصاً این این است که این مالیات اصلاً حذف شود و از گاو و گوسفند مالیات کرفته نشود ۰۰۰۹

حاج میرزا عبد‌الوهاب — خیر از رعیت نمایندگان شود.

Riftat‌al-dawla — آخر هر جا که گاو و گوسفند هست اکثرش بر عیت تعلق دارد و در هر دهی افلا دو پاره سه پاره گله گوسفند است و یا صدر رأس پنجاه رأس گاو است اگر بنابراین آنها مالیات ندهند پس دولت

از کی مالیات بگیرد؟

این که کمیسیون قوانین مالیه مینماید

بنج بزشیرده و یک گاو از مالیات معاف باشند، گمان می‌کنم همین اندازه برای اعافه یک خانواده کفايت می‌کند و اینکه

محمد هاشم میرزا — در موقعی که آقای حاجی زاده فرمایش خود را تمام کردند بنده که بعد از ایشان بودم عرض کردم با آن قسمتهایی که راجع بقانون اساسی می‌فرمایند بنده معارضه ندارم و آنها را از هر کس می‌خواهید سوال کنند و راجع ببودجه وزارت فواید عامه هم رای اینی کردم . در قسمت نطق شاهزاده سليمان میرزا هم عرض کردم آستانه مقدسه بیانک استقراری مفرض نیست شاید بیانک شاهنشاهی در صورت مجلس نوشه نشده است

رئیس — می خواهید تمام مطالع نوشه شود؟

محمد هاشم میرزا — خیولی این مطلب

مهم است و باید ذکر شود ۰

رئیس — هر کس یک مطلبی بنظرش

مهم می‌آید و می خواهد نوشه شود. آقای

حاجی زاده ۰

(اجازه)

حاجی زاده — در موضوع دستگاه چراج بر قرنها بنده همینه نداشتم که در تحت نظر اداره اوقاف باشد بلکه معتقد بودم که مخارج موقوفات وجراف و سایر چیزها هم در تحت نظر وزارت معارف و اوافق باشد والا اگر بنا باشد چراج بر قرق را حمل کنند و آن وقت معلوم نباشد چرا همچنان که حضرت پیامبر اسلام مطلع قدر که مخارج این امور عمل کرده است اعتراض می‌کنید که حضرت پیامبر اسلام خواسته قدر ندارد چه فرق می‌کند که سندش هزار توان بعنوان حاج محمد حسن یا محمد حسین یا بیانک استقراری باشد در هر حال من اصل قضیه را بدل کرده باشد. اگر شخص مرتکب را بدل من بدهند اور اعدام خواهم کرد زیرا بنام آن وجود مقدس بالصرایح برخلاف هر چیز اینور عمل کرده است اعتراض می‌کنید هر چیزی که سندش هزار توان بعنوان حاج محمد حسن یا محمد حسین یا بیانک استقراری باشد در هر حال من اصل قضیه را کاردارم من می‌کویم بنام امام مطلاقاً هیچ متولی نمی‌تواند قرض بگند خواه متولی حضرت رضا باشد خواه متولی کر بلایا بیانجف اشرف یا معمصوه قم علیها و علیهم السلام باشد خاصه با فرع و عقیده بنده شخص مرتکب شدیداً باید مجازات شود و مستحق اعدام است و چون حضرت والا شاهزاده محمد هاشم میرزا فرمودند حضرت قرض ندارد برای این که سوتعنایی نشودیک روز بنده جزء امور متفرقه تقاضاً خواهم کرد که این مسئله جزء دستور شود و تکلیف آن معین شود، نادیگری در مملکت اسلام بنام ائمه و بنون اما کن مقدسه کسی معامله ربوی نکند و هر کسی مبادرت باین عمل زشت می‌نماید باید مجازات شود واما در مسئله آقای قمی کویا مقصودشان این بود که حضرت قرضی ندارد بنده در اعمال متولیها عرضی داشتم و هر قرضی کنم متولی باشی ها برخلاف وظایف مذهبی وحدود قانون خودشان رفتار می‌کند

محمد هاشم میرزا — اینطور نیست بیانک استقراری مفرض نیست رئیس — بگذارید ایشان صحبت‌شان را تمام کنند بعد شما جواب بدیدند سليمان میرزا می‌زد — اگر آقایان نمایندگان خراسان می‌خواهند بدگویند که آستانه ارضی خود را از هر کسی می‌خواهید سوال کنند و راجع ببودجه وزارت فواید عامه هم رای اینی است باز هم فریاد می‌زند هیچ متولی مفروض نیست شاید بیانک شاهنشاهی استقراری مفرض نیست شاید بیانک شاهنشاهی در صورت رضا (ع) هبچو قوت حاضر نیست ربع بدهد هبچو قوت قرض ربوی را قبول نمی‌کند من و هبچیک از مسلمانها نمی‌توانیم به بینیم که بنام ائمه قرض یا فرع می‌کنند ما نمی‌توانیم ایقاض را بگردند بگیریم که خدای ناصرکرده امام (ع) بر خلاف احکام جد بزرگوارش و صریح قرآن مجید عمل کرده باشد. اگر شخص مرتکب را باشد در هر حال من اصل قضیه را بدل کرده باشد اور اعدام خواهم کرد زیرا

بنام آن وجود مقدس بالصرایح برخلاف هر چیزی که سندش هزار توان بعنوان حاج محمد حسن یا محمد حسین یا بیانک استقراری باشد در هر چیزی که می‌گیریم که

تواتر ایقاض را بگردند بگیریم که خدای ناصرکرده امام (ع) بر خلاف احکام

جد بزرگوارش و صریح قرآن مجید

عمل کرده باشد. اگر شخص مرتکب را باشد در هر حال من اصل قضیه را

استقراری باشد در هر حال من اصل قضیه را کاردارم من می‌کویم بنام امام مطلاقاً هیچ متولی نمی‌تواند قرض بگند خواه متولی

حضرت رضا باشد خواه متولی کر بلایا بیانجف موافق نبودم و معتقد بودم که مخارج

موقوفات تمام در تحت ناظارت وزارت معارف و مخارج

موافق باشد.

رئیس — آقای آقا سید فاضل

(اجازه)

آقا سید فاضل — بنده خواستم دو کلمه با اختصار اشاره شود که فلسفه اینکه

هر قرض مدرسه رنگ ریزی جزو وزارت معارف شود چیست؟ چون در جرائد که درست نمی‌نویسند اینجا هم ذکر نشده

فلسفه اش این است که چون وزارت معارف را وزارت علم و همن می‌دانم و مدرسه صنایع

متوجه و مدرسه ایران و آلمان هم جزو وزارت معارف است لذا معتقد بودم که این مدرسه هم جزو وزارت معارف شود

رئیس — اگر بخواهند فلسفه بنویسند قدری طولانی می‌شود. آقای حاج میرزا عبد‌الوهاب

(اجازه)

حاج میرزا عبد‌الوهاب — بنده فقط در خصوص چراج هر ضر کرد و وزارت معارف

باشد ناظارت داشته باشد در خصوص کلیه این موقوفات چه عده و چه غیر عده

معتقد بودم که وزارت معارف ناظارت و رسیدگی کند و اختصاص چراج نهاداشت

در تمام موقوفات مثل مدرسه سپاهalar و سایر اماکن مقدسه باید رسیدگی کند و

حیف و میل نشود.

رئیس — یک ایراد هم خود بنده

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

مؤتمن‌الملک

جلسه ۱۴۱

صورت مشروح مجلس یوم شنبه

بوم میزان ۱۳۰۱ مطابق چهارم صفرالغیر

سنه ۱۳۶۱

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن‌الملک تشکیل گردید

صورت مجلس یوم یکشنبه اول میزان

را آقای امیرناصر قرائت نمودند

رئیس — آقای محمد هاشم میرزا

(اجازه)

